

EDUCACIÓ PER LA MOBILITAT SEGURA

CURS 2025-2026

Ajuntament de Palau-solità i Plegamans

PRESENTACIÓ

L'Educació per la Mobilitat Segura és una prioritat per a la Policia Local de Palau-solità i Plegamans. Aquesta memòria descriu la tasca d'una unitat que, a través de la pedagogia, la prevenció i l'assessorament, treballa diàriament per garantir un entorn més segur per a tothom. La seva activitat s'articula al voltant de tres eixos: la formació pedagògica en centres educatius, l'execució de campanyes preventives i l'assessorament tècnic en matèria de seguretat viària.

En aquest curs escolar ha hagut una expansió significativa del programa, que ha arribat a un ampli ventall d'alumnes des d'I4 fins a 6è de Primària, així com a 1r, 3r i 4t d'ESO, i PFI. El currículum ha estat acuradament desenvolupat, oferint un sòlid conjunt de propostes didàctiques dissenyades per inculcar coneixements actitudinals i conceptuals vitals sobre la mobilitat segura a través d'aquestes diverses etapes educatives.

Un Curs Ple d'Impacte: Fites del Programa

El curs escolar ha estat excepcionalment productiu. La Unitat ha planificat i executat una sèrie de classes i activitats d'educació per la mobilitat segura i Primers Auxilis que han involucrat un total de 1.892 alumnes. Aquest esforç integral ha estat un testimoni de la forta col·laboració amb tota la comunitat educativa local, diversos departaments municipals, entitats clau com l'Associació de Protecció Civil, l'Institut Guttmann, institucions com el Servei Català de Trànsit i nombrosos proveïdors de serveis i activitats.

Amb un total aproximat de 130 hores dedicades a la formació d' EDUMS entre novembre de 2025 i juny de 2026, el programa ha impactat directament a estudiants de diverses escoles i instituts del poble, com ara l'escola Josep Ma Folch i Torres, Can Cladellas, Escola Palau, i Escola Marinada, així com l'IES Ramon Casas i Carbó, l'IES Can Periquet, l'IES Marinada i PFI

Compromisos Detallats per Grup d'Edat:

Focus en Educació Primària:

- Alumnes de 5è i 6è (346 estudiants): Han combinat sessions teòriques a l'aula amb pràctiques en bicicleta, permetent-los aplicar els seus coneixements als carrers del poble.
- Alumnes de 1r (125 estudiants): Han après la importància crucial dels Sistemes de Retenció Infantil i com respondre en emergències, incloent quan trucar al 112.
- Alumnes de 4t (134 estudiants): Han gaudit d'una visita guiada a la comissaria i han participat en un joc atractiu a l'aula dissenyat per ensenyar-los sobre la influenciabilitat.
- 132 alumnes de 2n: Han explorat la percepció del risc i la presa de decisions, amb sessions destinades a ajudar-los a identificar zones segures i insegures al seu entorn i comprendre els comportaments correctes de vianants i vehicles.
- Alumnes de 3r: 119 alumnes han participat en un joc interactiu que ha il·lustrat significativament la lliçó: "EL CAMÍ MÉS RÀPID NO SEMPRE ÉS EL MÉS SEGUR," abordant conceptes erronis comuns sobre l'elecció de rutes segures.

Focus en Educació Secundària:

- Alumnes de 3r d'ESO (217 estudiants): Han rebut formació crucial sobre la normativa de trànsit i l'OOMM relativa als Vehicles de Mobilitat Personal, impartida mitjançant sessions a l'aula.
- Alumnes de 4t d'ESO (240 estudiants): Procedents de l'IES Ramon Casas i Carbó, IES Marinada, IES Can Periquet i PFI, aquests estudiants es s'han beneficiat de vuit impactants xerrades/col·loquis "GAME OVER" dirigides per monitors de l'Institut Guttmann, augmentant la consciència sobre qüestions de seguretat crítiques.

Cal destacar l'excel·lent feina que Voluntaris/àries de l'Associació de Protecció Civil han dut a terme a la 3a edició del Curs Intensiu de Primers Auxilis (CIPA) dirigit a un total de 340 alumnes de 6è de Primària i 1r de Secundària. Aquesta activitat està emmarcada dins de les actuacions formatives que s'ofereixen des de la Unitat d'Educació per la Mobilitat Segura de la Policia Local de Palau-solità i Plegamans a les escoles i instituts de la localitat.

ÍNDEX

1. Recursos i mitjans

2. Horitzó de treball

- 2.1. Missió
 - 2.2 Objectius
-

3. Calendari d'activitats

- 3.1. Roadmap d'activitats EDUMS 2025–2026
-

4. Síntesi de participació per cursos, activitats i centres educatius

- 4.1. Educació primària
 - 4.2. Educació secundària
 - 4.3. Participació total
-

5. Educació infantil i primària

- 5.1. Infantil 4
 - 5.2. Primer curs
 - 5.3. Segon curs
 - 5.4. Tercer curs
 - 5.5. Quart curs
 - 5.6. Cinquè i Sisè curs
-

6. Educació secundària

- 6.1. Tercer d'ESO VMP
 - 6.2. Quart d'ESOInstitut Guttmann
-

7. Curs intensiu de primers auxilis

CIPA Associació de Voluntaris/àries de Protecció Civil (PsiP)

8. Històric d'activitats per anys

9. Formació i especialització

10. BONA PRÀCTICA “Mou-te amb seguretat i respecta la norma”

11. Valoració final

1. Recursos i Mitjans

La Unitat d'Educació per la Mobilitat Segura està formada per un sergent, un caporal i un agent i té una dotació econòmica de 6.000 € per al període 2025-2026.

Tot i que la unitat disposa d'un ampli ventall de material didàctic i pedagògic, cal destacar una mancança important en els recursos materials de transport. Les bicicletes logotipades oficials han quedat obsoletes i no compleixen els estàndards de seguretat ni de funcionalitat requerits per l'alçada i pes dels monitors. Això ha obligat els agents a utilitzar les seves pròpies bicicletes durant els darrers tres anys per no interrompre el servei a les escoles.

2. Horitzó de treball

2.1.- Missió

La missió de la Unitat d'Educació per la Mobilitat Segura s'articula mitjançant dues línies d'actuació complementàries:

Vessant Educativa i de Conscienciació: Transformar la percepció de la seguretat viària en una experiència d'aprenentatge dinàmica, pràctica i engrescadora. L'objectiu és generar un canvi real i profund en l'actitud de l'alumnat de totes les edats, fomentant una mobilitat sostenible i un esperit crític que prioritzi la seguretat per sobre de les pressions de l'entorn.

Vessant Tècnica i Operativa: Garantir que tots els usuaris de la via pública —com a vianants o conductors de qualsevol vehicle— adquireixin un domini sòlid de la normativa de Palau-solità i Plegamans. Es busca que l'alumnat assoleixi la perícia necessària per circular amb total seguretat en entorns reals i compregui la importància vital d'integrar hàbits de prevenció, com l'ús correcte del cinturó de seguretat i els sistemes de retenció infantil (SRI).

2.2.- Objectius

Conscienciació i Canvi d'Actitud

- Fomentar una mobilitat segura i sostenible mitjançant mètodes didàctics i pràctics adaptats a la realitat.
- Promoure un canvi d'actitud crític que resisteixi les influències de l'entorn o del grup.
- Millorar la presa de decisions autònoma en l'ús de la via pública.

Competència Normativa (Bicicletes i VMP)

- Divulgar el marc jurídic i la normativa municipal de Palau-solità i Plegamans.
- Clarificar drets, obligacions i tipus d'infraccions per a una convivència viària correcta.
- Ensenyar el reconeixement de senyals i els conceptes bàsics de circulació.

Capacitació Operativa i Seguretat

- Formació teòrica i pràctica per a conductors de VMP i bicicletes, tant en circuit tancat com en entorn real.
- Sensibilització sobre l'ús de sistemes de retenció (especialment SRI i cinturó de seguretat).
- Informació sobre serveis essencials: el funcionament del telèfon d'emergències 112 i el paper de la Policia Local com a servei públic.

3. Calendari d'activitats

3.1 Roadmap 2025-2026

MES	DIA	CENTRE	DETALLS CLAU
NOVEMBRE	18-19	IES Ramon Casas	Teories VMP A, B, C, D, E
	21	IES Marinada	Teories VMP (09:30h)
DESEMBRE	03-04	IES Can Periquet	Teories VMP (3r A, B i C)
	15 i 18	IES Ramon Casas	Primers auxilis (4 grups)
GENER	09	Escola Folch i Torres	Visita Comissaria
	13	Escola Palau	Primers auxilis (6è - 2 grups)
	16	IES Marinada	Game Over (Guttmann)
	16	Escola Can Cladellas	Primers auxilis (6è - 2 grups)
	22	IES Can Periquet	Primers auxilis (1r ESO - 2 grups)
	27-29	Escola Folch i Torres	Teories EDUMS
	30	PFI	Game Over (Guttmann)
FEBRER	02	Escola Marinada	Primers auxilis (6è i 1r ESO)
	10-12	Escola Can Cladellas	Teories EDUMS
	11	Escola Folch i Torres	Primers auxilis (6è - 2 grups)
MARÇ	16	IES Can Periquet	Game Over (2 sessions conjuntes)
	18-20	Escola Marinada	Teories EDUMS

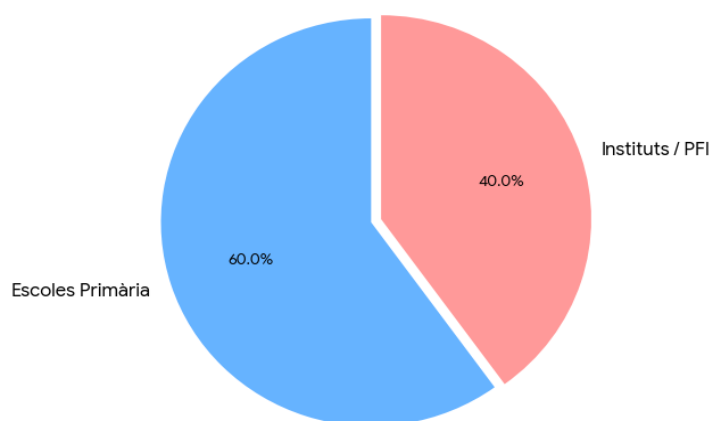

	23-27	Escola Palau	Teories EDUMS
ABRIL	08-20-22	IES Ramon Casas	Game Over (Diverses sessions)
	10	Escola Can Cladellas	Visita Comissaria (2 grups)
MAIG	12-13	Escola Marinada	Bicicleta (5è i 6è)
	14-15	Escola Palau	Bicicleta (5è - 3 grups)
	26-27	Escola Folch i Torres	Bicicleta (6è i 5è)
	28-29	Escola Can Cladellas	Bicicleta (5è i 6è - Sense mestres)
JUNY	03	Escola Marinada	Bicicleta I3 (Can Pavana - 09:30h)
ABRIL '26	28	TOTES (I4)	TEATRE TRASPATRÀS (Teatre de la Vila)

Anàlisi de la Càrrega de Treball per Tipus de Centre

El gràfic circular adjunt mostra la distribució percentual de la càrrega de treball realitzada durant el període, desglossada segons la tipologia de centre educatiu: Escoles Primària i Instituts / PFI.

Càrrega de Treball per Tipus de Centre

El model actual prioritza la Primària, però presenta una base prou sòlida en Secundària per permetre un creixement sostingut i una millor vertebració entre etapes en el proper exercici.

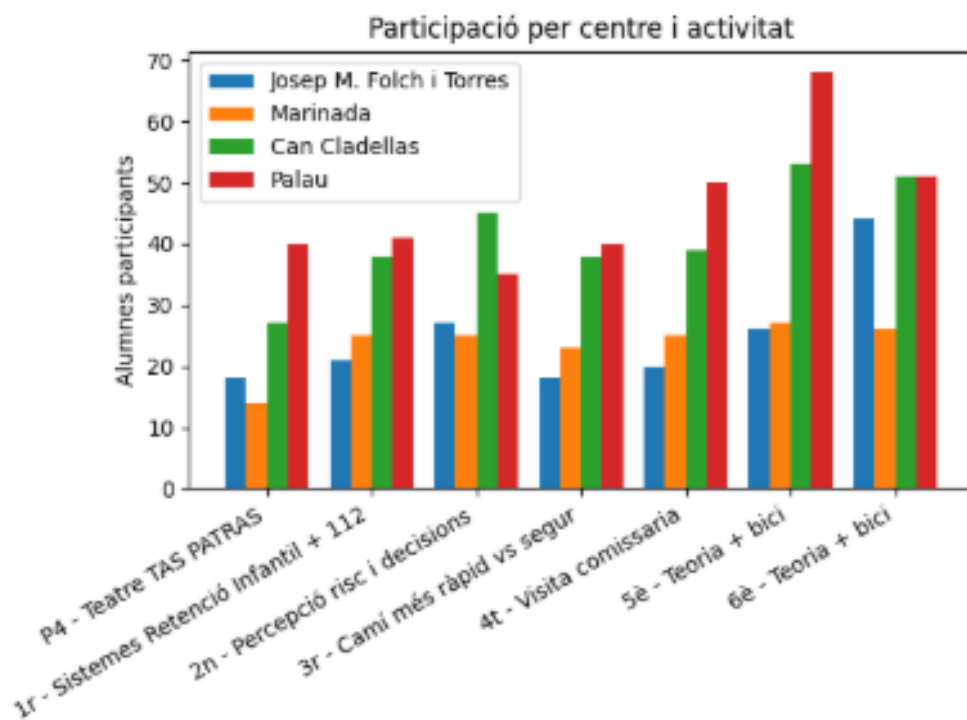
4.-Síntesi de participació per cursos, activitats i centres educatius

4.1 Primària

Resum de participació per escoles

Escola	14	1r	2n	3r	4t	5è	6è	Total alumnes
Escola Josep M. Folch i Torres	18	21	27	18	20	26	44	174
Marinada	14	25	25	23	25	27	26	165
Escola Can Cladellas	27	38	45	38	39	53	51	291
Escola Palau	40	41	35	40	50	68	51	325

Total alumnat participant: 955

Resum per curs i activitat

Curs	Activitat	Alumnes
P4 (I4)	Teatre TASPATRAS	99
1r	Sistemes de Retenció Infantil + 112	125
2n	Percepció del risc i presa de decisions	132
3r	El camí més ràpid no és sempre el més segur	119
4t	Visita a comissaria + Influenciabilitat	134
5è	Teoria bicicleta + sortida en bicicleta	174
6è	Teoria bicicleta + sortida en bicicleta	172

4.2 Secundària

Centre	1r ESO (Primers Auxilis)	3r ESO (VMP)	4t ESO (GUTTMANN)	Total alumnes
Marinada	30	31	27	88
Institut Ramon Casas i Carbó	90	126	125	341
Institut Can Periquet	48	60	60	168

Total alumnat participant ESO: 597

L'anàlisi de la participació en l'etapa de l'ESO reflecteix una mobilització total de 597 alumnes distribuïts en tres programes específics.

Els punts clau detectats són:

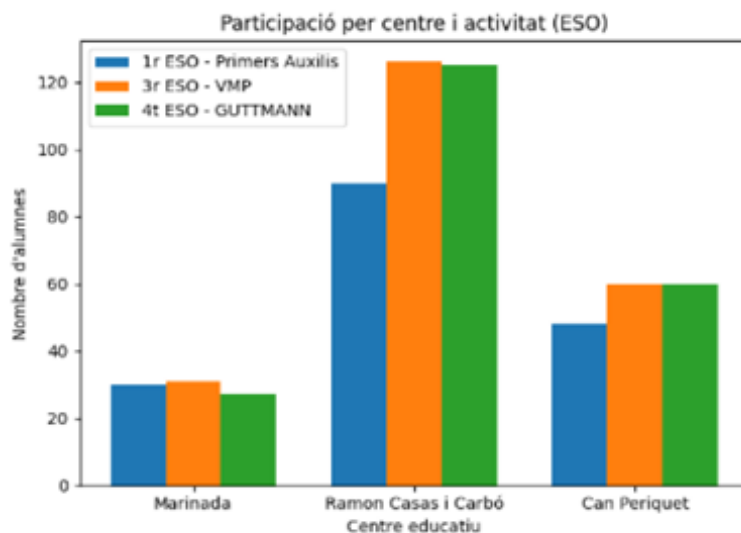
.-Distribució per centres: L'Institut Ramon Casas i Carbó lidera la participació amb el 57,1% de l'alumnat total (341 alumnes), seguit per l'Institut Can Periquet (28,1%) i el centre Marinada (14,8%).

.-Impacte dels programes: Les activitats de 3r d'ESO (VMP) i 4t d'ESO (GUTTMANN) presenten un volum de participació molt similar i majoritari, representant conjuntament el 71,8% de l'activitat a secundària. El programa de Primers Auxilis (1r d'ESO) completa la resta de la participació amb 168 assistents.

.-Equilibri formatiu: S'observa una progressió constant en la implicació dels centres a mesura que avancen els cursos, fet que assegura que la majoria dels estudiants rebin les tres formacions clau abans de finalitzar la seva etapa obligatòria.

EXTRACTE DE PARTICIPACIÓ AL TALLER DE PRIMERS AUXILIS

Centre	Curs	Alumnat format
Escola Josep Maria Folch i Torres	6è Primària	44
Marinada	6è Primària	26
Escola Can Cladellas	6è Primària	51
Escola Palau	6è Primària	51
Marinada	1r ESO	30
Institut Ramon Casas i Carbó	1r ESO	90
Institut Can Periquet	1r ESO	48
TOTAL ALUMNAT		340

4.3 Participació total (PRIMÀRIA I SECUNDÀRIA)

Resum Total per Centres

Centre	Alumnes Primària (14-6è)	Alumnes ESO (1r, 3r, 4t)	Total
Escola Josep Maria Folch i Torres	174	-	174
Marinada	165	88	253
Escola Can Cladellas	291	-	291
Escola Palau	325	-	325
Institut Ramon Casas i Carbó	-	341	341
Institut Can Periquet	-	168	168
TOTAL FINAL	955	597	1.552

5.- Infantil i Primària

5.1 Infantil 4

L'educació viària puja a l'escenari amb "Traspatràs"

Activitat: Funció teatral Traspatràs, de la companyia Ruskus Patruskus

Destinataris: Alumnat d'I4

Ubicació: Teatre de la Vila

Durada: 45 minuts

Una experiència immersiva i pedagògica

L'alumnat d'I4 ha gaudit d'una jornada única al Teatre de la Vila amb l'espectacle Traspatràs. Aquesta obra, creada per la companyia de Leo Kálnay (Ruskus Patruskus), no és només una representació, sinó un taller dinàmic de seguretat viària on els infants deixen de ser espectadors passius per convertir-se en els veritables protagonistes.

Mitjançant una combinació magistral de màgia, música, titelles i figures de globus, l'espectacle aconsegueix que conceptes complexos com el civisme o la prevenció d'accidents siguin entenedors i divertits per als més petits.

Personatges que ensenyen valors

El fil conductor de l'obra és la interacció constant. Els alumnes pugen a l'escenari per donar vida a personatges clau que reforcen hàbits segurs:

- **El Capità Pirata:** Que aprèn la importància de mirar a banda i banda abans de creuar el carrer.
- **Els Semaforers:** Un exercici de coordinació on els nens i nenes es transformen en un semàfor vivent per regular el trànsit.
- **El Cap Dur:** Una lliçó visual sobre la protecció i l'ús imprescindible del casc quan anem en bicicleta.
- **El Professor Patruskus:** Un personatge despistat que genera situacions còmiques— i el seu inseparable amic, el gall Pipo Corocó.

Objectius de l'activitat

L'obra treballa transversalment tres eixos fonamentals del currículum d'educació infantil:

- Seguretat Viària: Fomentar la prudència i el coneixement dels senyals bàsics.
- Civisme: Respectar l'espai públic i els altres usuaris de la via.
- Sostenibilitat: Introduir nocions de reciclatge i respecte pel medi ambient.

Aquesta aventura teatral ens recorda que, per moure'ns pel món amb seguretat, la millor eina és la prevenció: "És fonamental prevenir abans d'actuar".

5.2-Primer

SISTEMES DE RETENCIÓ INFANTIL

Activitat: Petits vianants, grans decisions

Grup: 1r de Primària (Cicle Inicial)

Objectiu: Fomentar l'autonomia segura i el coneixement dels sistemes de protecció.

1. Som responsables al cotxe: L'ús dels SRI

A primer de primària, els infants ja són conscients de la seva alçada i del seu creixement. Els formadors han treballat la importància de la cadireta i l'alçador no com una imposició, sinó com un "escut protector". S'ha explicat de forma entenedora que, fins que no facin 1,35 metres, el cinturó del cotxe no els pot protegir bé per si sol.

Els alumnes han après a revisar que el cinturó estigui ben col·locat (per sobre de l'espatlla, mai del coll) i han entès que la seva seguretat també és la seva responsabilitat: ells poden ser els "supervisors" que recordin a tothom que cal cordar-se abans d'engegar el motor.

2. Què faig si em perdo? JOC DEL 112

A l'edat de 1r de primària, la por a perdre's és real, però el joc del "NOI PERDUT" els ha donat la confiança necessària per saber què fer. Hem simulat situacions en llocs amb molta gent, com centres comercials o festes de barri.

De vegades, una distracció per part dels adults o dels mateixos menors pot fer que un infant es trobi perdut en un lloc desconegut. En aquests casos, és crucial saber reaccionar amb rapidesa i eficàcia. Mitjançant el joc "NOI PERDUT", creat pel grup de monitors, es van recrear diferents escenaris (en un carrer ple de gent, en un centre comercial...). Els alumnes van prendre decisions de manera autònoma i, posteriorment, es va dur a terme una discussió grupal per valorar l'encert de les eleccions dels seus companys. Per concloure, el formador va guiar els alumnes cap a les actuacions i decisions més apropiades.

Conclusió: Construint la seva pròpia autonomia

En donar-los eines per identificar riscos i solucions, els ajudem a moure's pel món amb més seguretat i menys por. L'autonomia no és fer-ho tot sol, sinó saber com fer-ho de manera segura i responsable, convertint-se en vianants i passatgers exemplars que cuiden d'ells mateixos i dels altres.

Decisions segures: Han practicat l'habilitat de quedar-se en un lloc visible i no marxar mai amb desconeguts, reforçant la idea que saber demanar ajuda és un acte de valents i d'infants que es fan grans.

Estratègies d'autonomia: Se'ls ha ensenyat a identificar persones que els poden ajudar (algú amb uniforme, algú que treballi en una botiga o una altra família amb nens).

5.3- Segon

Percepció del risc i presa de decisions

L'art de decidir: Seguretat i psicologia viària a 2n de Primària

Activitat: Taller de Percepció del Risc i Presa de Decisions

Nivell: 2n de Primària (Cicle Inicial)

Metodologia: Anàlisi d'imatges, debat grupal i diagnòstic de factors humans.

1. Explorant l'entorn: Som detectius de riscos

A través d'imatges projectades i fitxes de treball, els alumnes de 2n s'han convertit en "detectius" del seu propi poble. Han analitzat el carrer no només com un lloc de pas, sinó com un espai de convivència on cal identificar:

- Zones de seguretat: Passos de zebra, voreres amples i zones de prioritat per a vianants.
- Zones crítiques: Sortides de garatges, angles morts dels vehicles i zones sense visibilitat.

Accions clau: La reflexió ha girat al voltant de com el compliment de les normes (vianants i vehicles) és el que realment construeix un municipi segur per a tothom.

2. Els 4 factors personals de risc (La psicologia al volant i a peu)

Per entendre per què ocorren els accidents, el monitor ha treballat amb l'alumnat quatre factors psicològics fonamentals que afecten la nostra seguretat. Els alumnes han après que la nostra ment ens pot jugar males passades:

La Distracció: El perill de perdre el focus (mirar el mòbil d'un adult, jugar mentre caminem o anar absorts en els nostres pensaments).

La Pressa: Com la impaciència ens fa prendre decisions precipitades i perilloses (creuar quan el semàfor ja està en ambre o córrer per la vorera).

El Cansament: Com la fatiga física o mental disminueix la nostra capacitat de reacció i d'atenció.

L'Excés de Confiança: El risc de creure que, com que coneixem el camí, no ens pot passar res. És el factor que més accidents provoca prop de casa o de l'escola.

3. El Debat: El risc és igual per a tothom?

Una de les parts més enriquidores de la sessió ha estat la reflexió grupal. A 2n de primària, els infants comencen a entendre que la seva realitat no és l'única:

Subjectivitat: En treballar en grup, han comprovat que la percepció del risc varia segons la persona. El que un alumne considera una "jugada arriscada", un altre ho pot veure com una acció quotidiana.

Argumentació: Els alumnes han hagut de defensar les seves eleccions davant la resta, potenciant el pensament crític. S'ha arribat a la conclusió que, davant de diferents percepcions, la norma i la prudència són el millor camí per evitar conflictes.

5.4- Tercer

JOC: El camí més ràpid no és sempre el més segur

L'objectiu d'aquesta activitat és treballar la percepció del risc, sovint errònia o insuficient, en l'elecció d'itineraris urbans. Mitjançant un joc vivencial, l'equip de monitors demostra als alumnes que la ruta més directa no és necessàriament la més segura i que cal prioritzar sempre les zones protegides (passos de vianants, semàfors o cruïlles regulades).

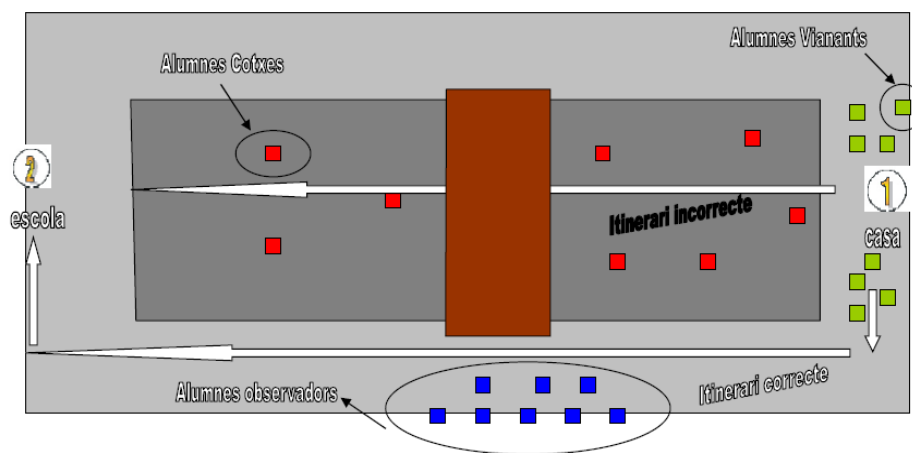

Desenvolupament de l'activitat

El repte consisteix a arribar des de Casa (punt 1) fins a l'Escola (punt 2) seguint aquestes pautes:

- L'espai: Es delimita un rectangle a la pista de bàsquet (zona de perill) i, al seu interior, una zona de seguretat marcada amb cons.
- Els vianants (Equip Verd): Han de fer el trajecte transportant una pilota de ping-pong en una cullera, sostinguda amb la mà no dominant.
- Els vehicles (Equip Vermell): Situats dins del rectangle, la seva missió és fer caure la pilota dels vianants només bufant, sense contacte físic. Si un vianant perd la pilota, ha de tornar a començar des de l'inici. La zona de seguretat és l'únic espai on són immunes.

Els observadors (Equip Blau): Analitzen el comportament dels companys per extreure'n conclusions. Els rols són rotatoris perquè tothom experimenti les tres perspectives.

Resultats i conclusió

En la primera fase, cap alumne aconsegueix arribar a l'escola. Tot i no haver rebut instruccions sobre quina ruta seguir, de manera espontània tots trien el trajecte recte -el més curt-, arriscant-se a ser "atropellats" pels vehicles.

Per finalitzar, el formador realitza una demostració: mentre tots els alumnes fan de cotxes dins del rectangle, ell es desplaça per fora del perímetre marcat. En triar el camí exterior, tot i ser més llarg, arriba a la destinació sense cap contratemps ni perill, evidenciant que circular per espais segurs és l'única opció garantida.

5.5- Quart

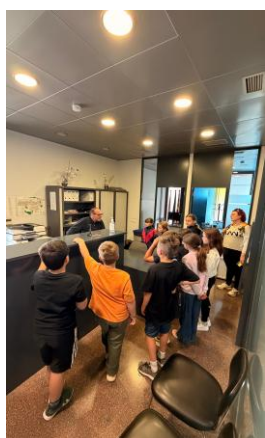
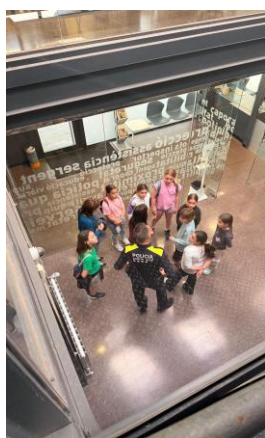
L'itinerari pedagògic de quart curs s'ha dissenyat en dues fases diferenciades: una d'aproximació institucional i una segona de caràcter psicosocial.

I. Visita institucional: Policia Local i Jutjat de Pau

La primera sessió s'ha traslladat fora de l'entorn escolar per oferir una experiència immersiva a la seu de la Policia Local i el Jutjat de Pau. Aquesta jornada ha permès als alumnes:

Sessió informativa: Una recepció a la sala d'actes on els monitors d'educació viària han exposat l'organització, les competències i els serveis essencials que el cos de seguretat presta a la ciutadania.

Recorregut guiats: Una visita a les instal·lacions per conèixer els recursos operatius, els vehicles policials i l'equipament tècnic utilitzat en les tasques de vigilància i seguretat del trànsit.

II. Dinàmica sobre la Influenciabilitat

La segona part de la jornada s'ha centrat en un factor determinant per a la seguretat viària en l'adolescència: la influenciabilitat. A diferència d'altres nivells, en aquest curs s'ha optat per un recurs metodològic basat en l'experimentació social.

El "Joc de les formes i colors"

Mitjançant aquesta dinàmica, l'alumnat ha experimentat com la pressió del grup o de figures referents (docents, líders de classe o amics) pot arribar a anul·lar el criteri propi i les decisions individuals. L'objectiu és doble:

- Detectar si l'alumne manté la seva decisió autònoma davant d'una situació concreta.
- Analitzar si se cedeix a la pressió col·lectiva tot i saber que l'opció triada pel grup és incorrecta o arriscada.

Anàlisi i conclusions

L'activitat ha clos amb un debat grupal on s'ha traslladat l'experiència del joc al món del trànsit. S'ha analitzat el fenomen de la influenciabilitat en tres rols clau:

- Vianants: La pressió per creuar per llocs no habilitats.
- Passatgers: El qüestionament de l'ús dels sistemes de retenció per "mimetisme" amb el grup.
- Conductors (bicicleta): La negligència en l'ús del casc per motius estètics o socials.

5.6.- Cicle Superior: Cinquè i Sisè de Primària

L'alumnat de 5è i 6è curs s'ha adherit al programa **"FEM BICING?"**, una iniciativa consolidada i normalitzada des del curs 2015-2016. El projecte té com a objectiu estratègic fomentar l'ús de la bicicleta com a mitjà de transport sostenible, segur i saludable per accedir als centres escolars i realitzar desplaçaments quotidians. Actualment, la programació manté un elevat índex d'acceptació per part de la comunitat educativa i l'alumnat.

5.6.1.- Activitat: Sortida en bicicleta "FEM BICING?"

Realització d'accions formatives, tant teòriques com pràctiques, orientades a capacitar els i les menors en l'ús de la bicicleta. L'activitat se centra en la promoció d'hàbits de mobilitat responsable i en l'adquisició de competències per a una circulació segura en entorns urbans.

5.6.2.- Descripció de la pràctica

Context i situació prèvia

El municipi de Palau-solità i Plegamans compta amb una extensió de 15,06 km² i una orografia predominantment plana a la seva zona central (140 m sobre el nivell del mar). Aquestes característiques geogràfiques resulten idònies per a la circulació ciclista. En aquest marc, des de l'any 2008, l'**Àrea d'Educació per a la Mobilitat Segura** impulsa mesures i bones pràctiques dirigides a consolidar hàbits sostenibles i segurs en els desplaçaments urbans.

Objectius de la pràctica

1. **Àmbit pràctic (via pública):** Assolir que els participants assumeixin el **ROL de CONDUCTORS** i gestionin situacions reals de circulació.
2. **Àmbit teòric (aula):**
 - o Interioritzar l'ordre de prevalença i el significat de la senyalització vial.
 - o Capacitar en el manteniment preventiu de la bicicleta per garantir una sortida segura.
 - o Conscienciar sobre l'obligatorietat i la importància dels elements de protecció personal (**CASC i ARMILLES REFLECTANTS**).

3.Objectiu específic: Implicar transversalment la comunitat educativa i les famílies en la cultura de la mobilitat sostenible.

Implementació i línies d'actuació

L'operativa de la pràctica s'estructura en els següents eixos:

- **Col·laboració familiar:** És imprescindible la implicació dels tutors per garantir que l'alumnat disposi d'un casc de protecció homologat, fent-los partícips de la seguretat en la fase prèvia a l'activitat.

- **Seguretat i visibilitat:** L'organització lliura en préstec 40 armilles reflectants logotipades. Aquesta mesura reforça el concepte de "veure i ser vist", advertint de la presència dels ciclistes a la resta d'usuaris de la via.
- **Recursos d'infraestructura:** L'itinerari s'ha dissenyat aprofitant els recursos específics de la localitat, com ara el **carril bici, les zones 30 i les vies verdes**.

Metodologia formativa:

- **Fase Teòrica (1 hora):** Impartida per monitors especialitzats, on s'informa sobre la normativa de trànsit que afecta els ciclistes, maniobres de gir, senyals dels agents de l'autoritat, piràmide de senyalització i revisió mecànica.
- **Fase Pràctica (1,5 hores):** Circulació per la xarxa viària urbana (carril bici, zones 30 i vies convencionals). Els alumnes, acompanyats pel tutor/a i tres monitors, experimenten en primera persona la realitat de l'entorn viari i la responsabilitat de la conducció.

Itineraris i cobertura territorial

- S'ha dissenyat un recorregut circular segur que integra els centres escolars i diversos equipaments municipals (Ajuntament, Prefectura de Policia Local, escoles, CAP, etc.).
- **Punts de Control:** S'estableixen parades estratègiques per al re agrupament, el descans i el reforç d'indicacions tècniques sobre la senyalització trobada durant el trajecte.

Dades tècniques:

- **Recorregut:** Itinerari circular per tot el municipi.
- **Temps estimat:** 1 hora i 50 minuts aproximadament.
- **Itinerari detallat:** Inici al C/ Folch i Torres, seguint per Av. Diagonal, Rbla. del Sol, Vía Verda (Parc de l'Alzina), Rbla. del Molí (**PUNT DE CONTROL**), nucli urbà i Ajuntament (**PUNT DE CONTROL**), Rbla. Mestre Pere Pou i retorn per Vía Verda (Hostal del Fum / **PUNT DE CONTROL**) fins al punt d'origen.

6.- Secundària i PFI

6.1.-Activitat dirigida a l'alumnat de 3r de l'ESO i PFI . Vehicles de Mobilitat Personal

El Programa Integral d'Educació per a la Mobilitat Segura en VMP representa una política pública madura, coherent i alineada amb els estàndards europeus. Integra regulació, educació i prevenció dins un marc estratègic de Visió Zero, contribuint de manera mesurable a la reducció del risc i a la construcció d'una mobilitat segura i sostenible.

L'objectiu general és consolidar competències normatives, tècniques i actitudinals que permetin a l'alumnat actuar amb criteri, responsabilitat i respecte.

Els objectius específics inclouen:

- Incrementar el coneixement de la normativa.
- Desenvolupar habilitats pràctiques segures.
- Fomentar l'ús sistemàtic del casc.
- Reduir conductes de risc.

- Potenciar la convivència amb vianants.
- Interioritzar la responsabilitat jurídica derivada de l'ús del VMP.

Mòdul teòric

La sessió teòrica integra contingut jurídic i debat reflexiu acompanyat introduït per mitjà d'un PowerPoint. Es treballa la normativa, les conseqüències legals i els factors de risc, però també la presa de decisions i la responsabilitat individual. Es realitza un pre-test inicial i un post-test final per mesurar l'impacte formatiu

Mòdul pràctic

La part pràctica, liderada per TCT sota supervisió de la Policia Local, permet aplicar els continguts en un entorn simulat. La metodologia experiencial facilita la correcció immediata i l'aprenentatge significatiu.

Activitat dirigida a l'alumnat de 3r de l'ESO i PFI **AL PARC DE TRÀNSIT VMP (PIT)**

Dins del context de l'educació viària, els Parcs Infantils de Trànsit (PIT) són una eina diferencial i fonamental perquè permeten que els nens i nenes s'enfrontin a situacions similars a les reals en un entorn de risc controlat. Els escolars aprenen i practiquen comportaments adequats al trànsit, de forma amena per aplicar-los posteriorment a la realitat de la societat. Des del nostre departament entenem el PIT com a un espai d'aprenentatge per a tothom a través de l'experimentació, la simulació i la reflexió, és per això que no ha de ser únicament un circuit sinó un espai de sensibilització, informació i referència per a la cultura de la mobilitat segura.

La finalitat principal del PIT és que els participants es consciencien i es facin responsables com a usuaris de les vies públiques. Els objectius de l'activitat que es realitza al PIT la qual es troba inclosa en el nostre projecte d'Educació per a la Mobilitat Segura per als alumnes de primària són els següents:

- Veure el VMP com a vehicle i no com a joguina.
- Adquirir domini del VMP i seguretat en ells mateixos com a conductors.
- Conèixer i reconèixer alguns elements viaris: pas de vianants, senyals verticals, semàfors, senyals dels agents de circulació, etc.
- Identificar situacions de risc en la via pública.
- Interactuar de forma progressiva amb diversos aspectes de la circulació: vehicles, senyals, vianants, etc.
- Senyalitzar correctament les maniobres que s'efectuen.
- Relació de respecte amb els vianants.
- Reaccionar correctament davant de situacions de perill.

Amb tot això el que busquem és realitzar una pràctica didàctica i educativa, com a reforç pràctic de la programació de 3r de l'ESO i PFI, no deixant per això d'ésser motivant i amb cert caire lúdic per als participants.

Recolzament a la pràctica en l'àmbit comunicatiu i normatiu

La dimensió comunicativa del programa amplia l'abast preventiu més enllà de l'aula i de l'actuació policial directa, integrant els canals digitals com a espais educatius de primer ordre. En aquest sentit, es desenvolupa una estratègia activa a xarxes socials municipals i policials mitjançant:

- Producció i difusió de vídeos pedagògics breus adaptats al llenguatge i codis comunicatius adolescents.
- Publicació periòdica .
- Missatges preventius vinculats a períodes de major ús dels VMP (inici de curs, vacances, caps de setmana).
- Campanyes de sensibilització .

Aquesta línia comunicativa permet generar impacte continuat, reforçar els missatges treballats presencialment i projectar una imatge institucional moderna, propera i alineada amb els canals habituals de la població jove.

Paral·lelament, el programa incorpora una actuació estructural en l'àmbit normatiu mitjançant l'adequació i actualització de l'Ordenança Municipal de Mobilitat i Circulació (OOMM), amb l'objectiu d'integrar de manera clara, específica i sistematitzada la regulació dels Vehicles de Mobilitat Personal.

<https://www.instagram.com/reel/DVGsmwRDMEp/?igsh=azliNHd2YW9lNmZn>

Aquesta actualització normativa permet:

- Dotar el municipi d'un marc jurídic adaptat a la realitat actual.
- Garantir seguretat jurídica per a ciutadania i agents actuants.
- Clarificar drets, deures i limitacions en l'ús dels VMP.
- Facilitar la intervenció policial amb criteris homogenis.
- Prevenir conflictes de convivència a l'espai públic.

La combinació d'intervenció operativa, acció comunicativa i actualització normativa consolida un model preventiu integral que transcendeix l'actuació puntual i s'inscriu en una estratègia municipal de llarg recorregut.

6.2.- Programa GAME OVER (Institut Guttmann)

Nivell: PFI/4tESO **Àmbit:** Prevenció, Salut i Responsabilitat Ciutadana

Descripció de l'activitat

En el marc de les activitats de sensibilització del centre, l'alumnat de 4t d'ESO ha participat en el programa "**GAME OVER**", una iniciativa de la Fundació Institut Guttmann amb la col·laboració del Servei Català de Trànsit. L'objectiu principal és la prevenció de les lesions medul·lars i cerebrals derivades d'accidents de trànsit o conductes de risc en el lleure.

6.2.1 Desenvolupament de la sessió

La jornada es va estructurar en tres fases dinàmiques per afavorir la reflexió:

- **Introducció i Context:** Exposició sobre l'accidentalitat juvenil, analitzant les causes més freqüents i les repercussions físiques i vitals de les lesions.
- **Càpsula Audiovisual:** Projecció de testimonis reals de joves que han patit seqüeles greus, facilitant una connexió emocional amb la temàtica.
- **Debat i Col·loqui:** Espai obert de preguntes i reflexions on l'alumnat va poder resoldre dubtes i debatre sobre els seus propis posicionaments vitals davant el risc, amb el suport del monitor i l'equip docent.

L'activitat destaca pel seu enfocament testimonial, ja que és conduïda per un monitor/a de l'Institut Guttmann que conviu amb una lesió medul·lar, oferint una visió directa i humana de les conseqüències dels accidents.

6.2.2 Valoració de l'activitat

L'activitat ha estat valorada de manera molt positiva tant per l'equip docent com pel mateix alumnat. L'aspecte més destacat ha estat l'**impacte emocional i pedagògic** de comptar amb un monitor amb lesió medul·lar, ja que el testimoni directe trenca barreres i genera una connexió que difícilment s'assoleix amb una lliçó purament teòrica.

S'ha observat un canvi en la percepció del risc, passant d'una visió d'"invulnerabilitat" juvenil a una comprensió real de la fragilitat del sistema nerviós. El clima durant el debat ha estat de màxim respecte, interès i participació activa.

6.2.3 Indicadors d'èxit i seguiment

Per mesurar l'assoliment dels objectius, s'han definit els següents indicadors:

- ****Participació:** ** El 100% de l'alumnat de 4t d'ESO ha assistit i participat en les sessions de debat.
- **Grau de satisfacció:** Segons les enquestes post-activitat (si se n'han fet), l'alumnat puntua la sessió amb un grau d'interès alt/molt alt.
- **Assoliment de conceptes:** Capacitat de l'alumnat per identificar les causes principals d'accidents (distraccions, alcohol, velocitat) durant el col·loqui final.
- **Canvi d'actitud:** Increment de la consciència crítica sobre l'ús del casc, el cinturó i la prudència en activitats de lleure (saltos a l'aigua, esports de risc, etc.).

7.- CURS DE PRIMERS AUXILIS CIPA impartit per l'AVPC

Com sempre, el curs ha estat dividit de dues sessions, una dirigida a alumnat de 6è de primària i l'altra a alumnes de 1r d'ESO. En total, aquest any s'han format uns 340 alumnes, xifra que iguala pràcticament la de l'edició anterior.

7.1.-Els horaris

Mes	Data	Centre	Curs	Horari
Desembre	15/12/2025	Inst. Ramon Casas i Carbó	1r d'ESO	09:30 – 11:00 / 11:30 – 13:00
Desembre	18/12/2025	Inst. Ramon Casas i Carbó	1r d'ESO	09:30 – 11:00 / 11:30 – 13:00
Gener	13/01/2026	Escola Palau	6è de Primària	09:00 – 10:00 / 10:00 – 11:00
Gener	22/01/2026	Institut Can Periquet	1r d'ESO	08:00 – 09:20 / 09:25 – 10:45
Febrer	02/02/2026	Escola Marinada	6è de Primària	09:30 – 10:30 / 11:00 – 12:00
Febrer	06/02/2026	Escola Can Cladellas	6è de Primària*	09:00 – 10:00
Febrer	11/02/2026	Escola Folch i Torres	1r d'ESO	09:30 – 11:00 / 11:30 – 13:00

D'aquest total, 172 joves de 6è de primària han estat instruïts en 6 sessions d'una hora com a mínim i 168 alumnes de 1r d'ESO han rebut la formació en 7 xerrades d'entre una hora i una hora i mitja. S'ha impartit la formació en tots els centres escolars i instituts de la vila, és a dir, a l'Escola Folch i Torres, l'Escola Can Cladellas, l'Escola Marinada, l'Escola Palau, l'Institut Can Periquet i l'Institut Ramon Casas i Carbó.

7.2.-Hores de formació

Comptabilitzades un total de 06,30 hores als alumnes de 6è de primària i 10,10 hores a l'alumnat de 1r de secundària .

7.3.-Programa de Formació en Primers Auxilis

<u>6è DE PRIMÀRIA</u>	<u>1r d'ESO</u>
Primers auxilis a víctima conscient	Primers auxilis a víctima inconscient
1. Protocol PAS: Protegir (l'entorn), Avisar (al 112) i Socórrer.	1. Protocol PAS: Prioritat absoluta en la seguretat i l'alerta.
2. Avaluació de consciència: Comprovar si respon a estímuls i parla amb claredat	2. Avaluació de consciència: Estímuls verbals i tàctils (sacsejar suaument).
3. Auxili de víctima conscient:	3. Auxili de víctima inconscient:
* ICTUS (ACV): Identificar paràlisi facial o dificultat en la parla.	* Si RESPIRA: Col·locació en PLS (Posició Lateral de Seguretat).
* Crisi Convulsiva: Protegir el cap i no introduir res a la boca.	* Si NO RESPIRA: Iniciar Cadena de supervivència .
* Traumatismes: Immobilització bàsica i control del dolor.	* RCP: Realitzar Reanimació Cardiopulmonar (30 compressions / 2 insuflacions).
* Hemorràgies: Pressió directa sobre la ferida.	
* Ennuegament: Maniobra de Heimlich si la tos no és efectiva.	
	

8.- Històrics d'activitats per anys

CURS	Formació Teòrica	Institut GUTTMANN	Visites Comissaria	Sessions Teatre	Circulació bicicleta	CIPA AVPC	AFFECTACIÓ TOTAL
2021/2022	372 alumnes	188 alumnes	-	-	372 alumnes	214 alumnes	1146
2022/2023	779 alumnes	170 alumnes	147 alumnes	-	551 alumnes	352 alumnes	1999
2023/2024	1280 alumnes	211 alumnes	139 alumnes	251 alumnes	536 alumnes	341 alumnes	2758
2024/2025	1078 alumnes	270 alumnes	172 alumnes	113 alumnes	319 alumnes	350 alumnes	2302
2025/2026	1201 alumnes	242 alumnes	59 alumnes	99 alumnes	346 alumnes	340 alumnes	2287

9.-Formació i especialització

Ambdós Formadors compten amb formació especialitzada de NIVELL I en matèria de d'educació per la mobilitat segura impartida a l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya.

10. BONA PRÀCTICA "Mou-te amb seguretat i respecta la norma"

La inclusió d'aquest projecte en el **Banc de Bones Pràctiques** de la FEDERACIÓ DE MUNICIPIS DE CATALUNYA referma el compromís de Palau-solità i Plegamans amb la seguretat viària i la convivència urbana. Aquesta iniciativa no és una acció aïllada, sinó l'evolució d'un model pedagògic consolidat des de 1989, ara adaptat a la nova realitat dels Vehicles de Mobilitat Personal (VMP).

El que realment singularitza aquesta pràctica és la seva capacitat d'unir diferents dimensions de la intervenció pública:

- **Format educatiu curricular:** En lloc de xerrades puntuals, la formació s'integra de manera estable en el currículum dels centres educatius (3r d'ESO i PFI), assegurant una cobertura total de la població jove diana.
- **Binomi teòric-pràctic:** La combinació de sessions de debat reflexiu amb l'experimentació en circuits simulats (**Parc Infantil de Trànsit**) permet als joves interioritzar riscos en entorns controlats.
- **Acció policial pedagògica:** L'estratègia de la Policia Local (unitat EDUMS) prioritza els controls informatius i la comunicació amb les famílies abans de passar a la fase sancionadora, facilitant l'acceptació social de la norma.

Durant el curs **2025-2026**, el programa ha demostrat la seva eficàcia amb resultats tangibles:

- **Participació massiva:** S'ha assolit la xifra de **200 alumnes** formats en l'ús responsable del VMP.

- **Canvi d'hàbits:** S'ha observat un increment significatiu en l'ús del casc, una millor comprensió de la normativa per part de joves i pares, i una reducció de les conductes de risc al carrer.
- **Seguretat Jurídica:** L'aprovació de Normativa específica en matèria de VMP combinada amb l'**Ordenança Municipal de Mobilitat i Circulació (OOMM)** dota el municipi d'un marc legal clar i adaptat als nous reptes tecnològics.

Publicar aquesta experiència suposa posar a disposició d'altres municipis un full de ruta metodològic. Destaca la col·laboració intersectorial entre la Policia Local, centres educatius, l'Institut Guttmann i l'empresa especialitzada TCC, demostrant que la seguretat viària és una responsabilitat compartida.

"Mou-te amb seguretat i respecta la norma" es consolida com una eina de transformació social que transcendeix la vigilància per centrar-se en la prevenció estructural, garantint una mobilitat més segura i cívica per a les futures generacions de conductors i vianants

11.- Valoració final del curs 2025-2026

El programa de mobilitat d'enguany ha anat més enllà de la simple transmissió teòrica de conceptes per centrar-se en la interiorització de valors. L'objectiu estratègic ha estat transformar l'alumnat en agent actiu de la seva pròpia seguretat. Com a resultat, la comunitat educativa ha ratificat, un cop més, l'excel·lència operativa de l'equip d'educació viària i l'alta qualitat pedagògica de la instrucció.

El disseny curricular del curs no és genèric, sinó que respon a una diagnosi prèvia de les necessitats. Això ha permès adaptar els continguts a les diferents etapes maduratives dels joves, abordant els rols de vianant, passatger i futur conductor amb un enfocament personalitzat segons l'edat.

Cobertura integral: Atenció total des de l'educació infantil (I4), Primària i Secundària fins als Programes de Formació i Inserció (PFI).

Impacte real: Un total d'1.892 alumnes s'han beneficiat directament de les sessions de mobilitat segura i primers auxilis.

Metodologia activa: Aprenentatge basat en el joc i l'experiència pràctica que garanteix una alta motivació de l'alumnat.

Aprenentatge vivencial: Consolidació de la sortida en bicicleta en entorns reals, un element clau per transferir la teoria a la pràctica quotidiana.

Fidelització institucional: Una relació de confiança consolidada amb els centres docents que facilita una implementació fluida i coordinada.

Especialització policial: La Unitat d'Educació per la Mobilitat Segura compta amb monitors certificats amb el nivell 1 del curs d'EDUMS, impartit a l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya.

Sinergies comunitàries: La col·laboració de l'Associació de Voluntaris de Protecció Civil (AVPC) és l'actiu fonamental que fa viables i exitoses les sessions de primers auxilis.

Amb una trajectòria que es remunta als anys 90, aquest programa ha passat de ser una activitat puntual a convertir-se en un pilar estratègic del municipi. La seva consolidació actual és el fruit directe del compromís institucional i de la gran implicació de tots els professionals que hi participen.

De cara al futur, refermem l'aposta per la millora contínua. Entenem l'educació viària no només com una eina de prevenció d'accidents, sinó com una inversió integral en la formació de la ciutadania de demà.

Palau-solità i Plegamans, 25 de juny de 2026

Sergent EDUMS

- 25 -